

Bilaga : Kronprinsens ”flammor”

De som med tiden kom att kallas för ”kronprinsens flammor” var en disparat samling unga kvinnor med det gemensamt att de var smickrade över att Carl Gustaf uppmärksammade dem. Det har spekulerats i att han – i likhet med föreställningarna om Karl XV – dragit fram som en häradslingst över sitt harem. Det finns inget som helst belegg för den saken. Carl Gustaf var en blyg, hårt hållen ung man som satte kvinnor på piedestal. Carl Gustaf har hävdade att hans far inte hade någon kvinna innan han vid 26 års ålder gifte sig med Sibylla.¹ Så länge väntade inte Carl Gustaf men på utbildningssituationen tycks det ha dröjt till han var 24 år innan han fick någon sexuell erfarenhet. Dessförinnan var det vänskap men en nära sådan, romantiska förhållanden eller svärmiska som de förr kallades. Det finns till och med en gammal hovterm för saken ”page-kärlek” = romantisk kärlek till (äldre) kvinnor. Hans brist på sexuell erfarenhet fick flickorna att betrakta honom som en pojke, inte som en man. Den erfarenheten delade han med många både pojkar och flickor från den tiden. Det var lätt att fastna i telefonromanser.

Carl Gustaf lärde sig tidigt att det inte var någon bra idé att skylta med sina kvinnliga vänner. Det orsakade för mycket obehag för dem. Han delade aldrig bord eller dansade offentligt med dem. Hans vänner täckte upp. Viktigast av allt, de fick inte förekomma på samma fotografi som han själv. I början försökte Carl Gustaf faktiskt köpa upp eventuella bilder, t ex i New York 1970 och Paris 1971.² Senare gjorde hans vänner det.

Det som jag själv upplever som märkligt är att hovets presstjänst aldrig lyckades hyfsa rapporteringen. Min personliga tro är att den atmosfär av total förljugenhet som rådde under Gustaf VI i sexuella angelägenheter gjorde det omöjligt för journalisterna att avgöra vad som var sanning eller lögn. Till slut tappade de till och med intresset för sådana distinktioner. Man behöver bara tänka på rapporteringen av förhållandet mellan prins Wilhelm och Jeanne de Tramcourt och det mellan prins Bertil och Lilian Craig. Alla parter blånekade i decennier! Carl Gustafs och flammors dementier antogs vara mera av samma skrot och korn.

Nästan all information nedan kommer ur artiklar i samtida veckotidningar eller är intervjuer med personerna själva. Det som utmärker min tolkning av uppgifterna är att den tar hänsyn till parternas egna, ej hovets, dementier och att det måste finnas någon trovärdighet. Min tro har varit att Carl Gustafs uppfostran har drag av 1800-talsmoral. Man ligger inte med fina flickor utan med tjänstefolket. Det var spännande med sexuellt utmanande kvinnor men den sexuella frigörelsen hade inte nått fram till hovet ännu. Det var fråga om en gradvis tillvänjning. Till slut levde han ut sina fantasier med Camilla Henemark.

* * *

Sigtuna Hum var sedan 1939 ett blandinternat med två flickhem Berga & Backa. 1962 tillkom ytterligare ett flickhem Skoga. Flickor och pojkar bodde separat men hade gemensam undervisning. De fick träffas i varandras dagrum men inte i de egna rummen. En gång i månaden hölls ”lekaftnar” då man dansade de vanligare svenska ringlekarna under någon lärars ledning och med levande musik. I samband med studentfirandet hölls en vårbal.

Lekaftnarna brukade avslutas med den stora polonäsen som leddes av rektor med dam och som final ”raketen”. Carl Gustaf och uppenbarligen andra tyckte det hela var en smula

¹ Thomas Stureson. Min far - Prins Gustaf Adolf. SVT1, 1994-01-02.

² Året Runt, 1970:45; Lektyr, 1971:40.

barnsligt. Uppslutningen var till slut så dålig att skolledningen tillät dansaftnar på elevhemmen. Dessa var noggrant reglerade och måste anmälas i förtid. Improviserade danser tilläts inte. Det kunde gå till så här: ”Alla pojkar på Herrgården inbjöds till flickhemmet Berga, även de yngsta, varför man började och slutade tidigt. Var och en fick personligt bjudningskort och skickade personligt tackkort. Vårdinnorna hade ordnat med orientaliska dekorationer, enkla förfriskningar och det dansades.”³

På KSSS seglarläger 1960 och 1961 stuffade Carl Gustaf runt med ett antal okända flickor som efteråt påstod han hade ”potential”, vad nu det innebar. Från 1962 umgicks Carl Gustaf även med sina skolkamrater. Carl Gustaf ansågs ”jätteärtig” och inte ett dugg mallig, men hade inget fast förhållande utan ”polade lite här och där”. Bakgrunden till det var att Carl Gustafs flamma bestämdes av vem han dansade den avslutande polonäsen med under månadens lekafton. Carl Gustaf hade för vana att varje gång byta dam. Det var kutym att följa sin dam tillbaka till hennes elevhem och kyssas utanför. Kanske även Carl Gustaf gjorde så. Kanske inte. För att ingen skulle komma på idéer fanns en nattvakt.

*

Carl Gustafs första flamma var Ulla Klang (1947-1994), dotter till skolvaktmästaren Börje Klang. De två var värddpar på några av elevhemmens skoldanser. Om det var något ytterligare inskränkte det sig till att ”kila stadigt” och att ta promenader. Det är oklart när bekantskapen med Ulla Klang inleddes men förmodligen var det 1962 när Carl Gustaf fyllt 16. En skolkamrat berättar: ”När man är 13 år i Sigtuna och 'gillade nån' med allt vad det innebar av hemliga lappar i skolbänken och gastkramande spänning inför sista dansen på klasshipporna, så höll man eventuell förälskelse ganska mycket för sig själv. ... Det smög omkring en reporter i Sigtuna som mutade prinsens skolkamrater med glass för att få veta detaljer om Carl Gustafs romanser. Det blev en sport att ta emot glassen och sedan springa.”⁴ Uppgifterna publicerades i Året Runt 1963:19 som såldes i över 500 tusen exemplar – tidningens största säljframgång genom tiderna. Ulla dementerade eftertryckligt ett förhållande: ”Det är inte kloookt. Vi åt varmkorv tillsammans vid en kiosk.”⁵ Carl Gustaf tog det betydligt hårdare: ”Jag var inte så gammal då. När jag läste tidningen fick jag nästan en chock. Dagen efter ville jag inte gå ut. Jag blev nästan folkskygg. Men efter hand har jag ju vant mig och lärt mig att ta kritiken på rätt sätt.”⁶ Ulla försvann 1964 till Uppsala för att ta realexamen.

Därefter skall det ha varit en flicka Anna Jansson, ”Lill-Anna”, dotter till en civilingenjör och senare sekreterare på SVT. Anna var ”en helt vanlig flicka, mörk, lagom rund och rar. Hon var med i kronprins-gänget när de gick i skolan, var med på alla studentfesterna och var den som fick flest vykort från kronprinsen [när han var på Älvsnaabben], berättade kompisarna.”⁷

*

Carl Gustafs första mera omskrivna flamma var skolkamraten senare skådespelerskan m m Pia Degermark (1949-). Pia var dotter till en av våra Schweizbaserade miljonärer, affärs- mannen Torsten Degermark och fru Sylvia Brauer, och hon bodde där från 10 till 16 års ålder. 1965 skrevs hon in på Sigtunaskolan två klasser under Carl Gustaf. Eftersom hon från 13 års ålder åkt slalom i Storlien kände hon och Carl Gustaf varandra. ”Mina bästa minnen av

³ Bert Miller. Kronprinsen i plugget. Hemmets veckotidning, 1965:5.

⁴ Kvällsposten, 1976-03-04. [Intervju med Anna Wachtmeister.]

⁵ Expressen, 1963.

⁶ Clas Göran Carlsson. Om Carl Gustafs flammor. Husmodern, 1972:40.

⁷ Svensk Damtidning. Bilderna på kronprinsens alla flickor. 1973:21.

honom är från dessa skidsemestrar, han är som alla säger ett naturbarn.”⁸ Paret fotograferades under en sportlovsdans i Storlien 1966 vilket ledde till en filmroll i Bo Widerbergs film *Elvira Madigan* och ett pris för bästa skådespelerska vid filmfestivalen i Cannes. Sedan tog hennes liv en vändning till det sämre men det är en annan historia. Pia uttryckte sitt liv som att ”Pengar ger ingen lycka men jag gråter hellre i en Rolls Royce än i en Volkswagen” (fritt efter Françoise Sagan). Hon förnekade hela tiden att de haft ett förhållande: ”Det är ju så löjligt alltsammans. Den där bilden har varit införd i en massa tidningar. Till och med i utländska, OCH VI ÄR BARA GODA VÄNNER!!!”⁹

Många år senare sammanfattade Pia sin romans, flirt eller vad det nu var som:

- En gång åkte vi ett gäng till Skåne en vecka och festade på olika slott. Var det någonsin allvar mellan dig och kronprinsen?
- Det var en liten flirt, mer säger jag inte, säger Pia Degermark och skrattar stort.
- Det utvecklades aldrig till en större romans men när vi hade middagar skulle jag sitta bredvid Carl Gustaf. Kom inte jag fick platsen vara fri. Det var lite gulligt.
- Han var oerhört artig men aldrig på ett stelt eller onaturligt sätt. ... Han såg bra ut och var genuint trevlig: ödmjuk, vänlig. Med en varm, manlig utstrålning.¹⁰

*

Ytterligare en skolkamrat som Carl Gustaf umgicks med var Christina ”Titti” Wachtmeister (1949-1993), dotter till diplomaten greve Wilhelm Wachtmeister och konstnären Ulla Leuhusen. Titti gick två år under Carl Gustaf men de träffades på system Annas studentskiva 1966. Vänskap uppstod och de brevväxlade under Carl Gustafs resa med Älvsnabben. Efter hemkomsten återknöt Carl Gustaf bekantskapen. De två sågs ofta ute i nöjeslivet tillsammans, säkert mycket trevligt men kanske inte så bra för Tittis betyg. Det blev dock A i franska, A i engelska och AB i matematik. ”Titti beskrivs som mycket söt, av modern skönhetsstyp. Hon är sportig och spelar handboll och tennis.”¹¹ – ”Titti och kungen är samma enkla, okomplicerade naturer, säger vännerna. Därför trivs de så bra tillsammans.”¹² När Carl Gustaf i augusti 1967 fick skördepermission från militärutbildningen begav han sig till Rivieran till farbror Bertils hus i Sainte-Maxime där han och Titti umgicks under två veckor. Titti och en kamrat bodde i en närbelägen villa. Det gick mycket rykten om att det var Tittis föräldrar som uppmuntrade relationen. Hennes far kontaktade redaktionsledningen på ansvarig tidning för en dementi men fick den inte införd. Man strök dock några rubriker i kommande nummer som ansågs ”väl vågade och konstruerade”.¹³ Carl Gustaf tycks ha varit mycket förälskad men inte hon:

Folk vill ju bara inte tro en när man förklarar hur det verkligen ligger till [med Carl Gustaf]. Att vi visserligen träffades när jag var tonåring, att vi dansade i Sigtuna, hade kul ihop. Men inget mer. Jag tycker han är otroligt rar, gullig, trevligare än många andra pojkar, som jag känner. Men att ”darra [av undertryckta känslor!]” Och ordna romantisk bal!!! Sånt ligger nog inte ett dugg till för mej. Jag är då allt annat än den där svärmiska typen.¹⁴

⁸ Victoria Enqvist. Deras flirt gjorde Pia till filmstjärna. Expressen, 2006-04-26.

⁹ Expressen, 1966-06-28.

¹⁰ Degermark, 2006.

¹¹ Expressen, 1967.

¹² Robert O’Flanagan. Hon har kungen att tacka för allt. Svensk Damtidning, 1974:7.

¹³ Nils Gunnar Holmqvist. Allers, 1972:3.

¹⁴ Hänt i Veckan 1972:32.

Sommaren efter studenten 1968 arbetade Titti på tidningen Husmodern som modell m m. Till hösten skulle hon börja en modistutbildning. ”Egentligen for jag till Paris för att gå på modeskola, men den var så hopplös, med ångstrykjärn och trampsymaskiner, så jag tog hellre Ted Lapidus anbud att visa kläder.”¹⁵ Under Carl Gustafs Uppsalastudier höll de telefonkontakt. Det började gå rykten om att de skulle förlova sig. Det spekulerades t o m om att familjerna Bernadotte och Wachtmeister kommit överens om saken över kontrahenternas huvuden. Men då var deras förhållande, sådant det nu var, redan slut även om de träffades då och då fram till 1974.

Titti var egentligen aldrig särskilt svensk. Hon var född i Madrid och uppvuxen i Moskva och New York, i Sverige var hon bara under Sigtunaåren och under sommarloven på släktgården Wanås norr om Kristianstad.

Liten, gracil, smal-smal. ... Van sedan födseln att ständigt vara ett mycket uppmärksammat barn. Hon har det där oidentifierbara som brukar kallas stil. En solid bakgrund bestående av ett namn med anor, en trygg familj, pengar, vänner och förbindelser i de ”rätta kretsarna”. Berest och beläst. Är dessutom utrustad med charm och skönhet. Inte undra på då, att allt den flickan tar sig för lyckas!¹⁶

Det var många i Carl Gustafs omgivning som velat se henne som drottning. Förmodligen anledningen till att hon fortfarande nämns som hans ungdomskärlek. Som framgår var de dock upptagna på var sitt håll av sina karriärer och var sällan på samma plats.

*

Under tiden som Kungaskolan fortgick som värst ht 1968 till vt 1970 förefaller inte Carl Gustaf ha haft något förhållande alls, romantiskt eller ej. Han var för utmattad. Sedan följde tre ”semesterflammar” och ett längre förhållande med läkardottern Liv Porjé.

1. Sommaren 1969 träffade Carl Gustaf Milly de Grasset (1950-), dotter till affärsmannen greve Fernand de Grasset och grevinnan Yolande de Bernard de la Fosse, på en fest hos bankiren greve Paul Louis Weiller i dennes slott ”La Reine Jeanne” på Rivieran. De dansade men mer var det inte. Året därpå träffades de på nytt hos gemensamma vänner och blev då ett par. Milly var söt men ingen skönhet. ”Milly utmärker sig i stället med sitt sinne för humor och sitt glada humör. Hon studerar språk vid universitetet. Hon är inte speciellt intellektuellt lagd och är på det sättet lik kronprinsen. Båda tycker om att roa sig, skratta, hitta på upptåg, dansa.”¹⁷ Milly följde med Carl Gustaf på en segeltur till Sardinien.

Kronprinsens hålligång på italienska Costa Smeralda, smaragdkusten på Sardinien, har väckt jubel i den italienska pressen. Kvällstidningen Momento sera i Rom ägnade en artikel signerad Olghina de Robilaht åt saken: ”Han är inte lik någon. Furstar som exkung Konstantin av Grekland och tronpretendenten Don Juan av Spanien är uppfostrade till en ceremoniell roll. Tradition och självbehärskning. Konstantin och Don Juan fordrar att ni bugar er även mitt ute på sjön, fast de inte kan simma. Carl Gustaf bryr sig inte om bugningar och är spontant i sitt uppträdande. Med honom umgås man som med portvaktens grabb. Blir han trött så sätter han sig. Att konversera

¹⁵ Vecko Journalen, 1969:14.

¹⁶ Chris Thoen. Det här är mina planer. Svensk Damtidning, 1969:37.

¹⁷ ”Vänner & Bekanta”, Husmodern, 1971:25.

ligger inte för honom eftersom han lider av en lätt stamning. Vill han säga något säger han det med få ord, går rakt på sak och undviker onödigt snack. ... Denne kille är det minst problematiska som finns. Endast Sverige har bevisat hur man på rätt sätt ändrar det ansträngt mondana inom monarkin.”¹⁸

Veckotidningen Eva Express: – Hjärteprinsen har funnit en annan sjojungfru. Det är inte första gången man ser prinsen förälskad, tvärtom. Det verkar som han alltid går omkring i ett kärleksrus. Men den här gången är det allvar – igen. Hon heter Birgitta Eriksson, 21, gröna ögon och långt hår. ... Ingen har någonsin sett Carl Gustaf släppa loss som på denna semester på Sardinien.¹⁹ [Birgitta Eriksson förefaller i själva verket varit prinsessan Birgitta som var på Sardinien inkognito samtidigt som Carl Gustaf var där. Det finns dock ett mycket spritt foto av Carl Gustaf och Milly där de dansar med varandra på den sk ”Röda festen”. Milly i axellångt mörkt hår är fotograferad bakifrån och skakar loss.]

Även året därpå bodde de hos bankiren, seglade och gjorde diskotekutflykter till Monte Carlo och Saint Tropez. De skall även ha träffats i Stockholm. Varken Sibylla eller Millys föräldrar förefaller ha insett hur långt förhållandet framskridit. Då inträffade följande:

Kronprinsen och Milly har bara träffats privat, aldrig visat sig offentligt mer än en gång. Som skulle bli ödesdiger. Kronprinsen tog Milly till nattklubben New Jimmy's, ett ineställe befolkat av artister, skådespelare och kändisar av alla sorter. Följaktligen finns där alltid någon journalist eller fotograf på jakt. Någon kände igen den svenske tronföljaren och spårade flickans identitet. Paret fotograferades – och flydde i en bil.²⁰

Under sitt Parisbesök var han ute helt privat en kväll tillsammans med en ung skönhet i kort-kort och långa, svarta sidenstövlar. Han klev ur taxin för att titta in på New Jimmys, en nattklubb. En fransk fotograf smällde av fyra blixtar på paret. Kronprinsen framhöll att han var ute helt privat och inte gillade att det togs några bilder.

Dagen efter kom ett erbjudande från fotografen till svenska tidningar att köpa bilderna. Det påstods då att kronprinsen slagits med fotografen och försökt få tillbaka bilderna.²¹

Vad som därefter inträffade är oklart. I mitten av juni besökte Carl Gustaf Gustaf VI på Sofiero. Han skall ha försökt få Gustaf VI att ”godkänna” förhållandet vilket denne vägrade. Det skall ha kommit till ett upptråde.²² Därefter finns det två versioner. Antingen gjorde Carl Gustaf & Milly slut godvilligt eller så kom Gustaf VI överens med Millys föräldrar om att avbryta förhållandet. Hur som helst skickades hon av föräldrarna utomlands tillsammans med en sällskapsdam. Någon ytterligare information finns inte. Carl Gustaf fick senare samma år en fråga: ”Har kronprinsen var kär någon gång?” Carl Gustaf rodnade: ”Ja en gång – men det var en omöjlig historia.”²³ Kanske var det Milly han avsåg, kanske inte.

2. Carl Gustaf var tillräckligt uppbragd över hur han behandlats för att demonstrativt inleda ytterligare ett ”opassande” förhållande och nu i fullt dagsljus. På ett diskotek i Saint Tropez träffade han samma sommar fotomodellen Barbro Christina Ehn (1953-), dotter till en

¹⁸ Expressen, 1970-08-12.

¹⁹ Expressen, 1970-08-20. Veckotidningen Eva Express.

²⁰ ”Vänner & Bekanta”, Husmodern, 1971:25.

²¹ Arne Lennberg. Rapport från en vecka med kronprinsen. Lektur, 1971:40.

²² TT, 1971-08-09. Citat ur: Sunday Mirrors Parisrapportör. Odaterad.

²³ Expressen, 1971-09-11.

poliskommissarie och uppvuxen i en radhuslänga i Skärholmen. Barbro var bra i teckning & gymnastik, dålig i franska & matematik. Hon hade tagit realexamen på Whitlockska samskolan 1970 och omedelbart därefter startat en mannekängkarriär hos Eileen Ford och Wilhelmina Models. Carl Gustaf och hon sågs vara intima med under en kryssning i Medelhavet på lyxjakten Antonius II (intim = att försiktigt pussa henne på näsan).

Alltsammans började i S:t Tropez. Barbro njöt av livet tillsammans med glada amerikanska vänner. Plötsligt dök kronprinsen upp vid Barbros bord tillsammans med en av sina kompisar.

– Hej, sa kronprinsen.

– Hej, sa Barbro, vad heter du då?

– Carl Gustaf.

– Du heter väl något mera? Var har jag sett dej någonstans? Har du varit i New York? Så började det som är veckans romans i världspresen. Barbro visste mycket väl att det var Sveriges kronprins som stod framför henne men tyckte att det var kul att suga på karamellen.

...

Han är enormt gullig och charmig som man. Både med och utan kronprinstitel. Det är mycket lätt att känna sig trygg hos honom. ... En snygg ung, brunbränd kille som knappt ville säga vad han hette och inte skröt med sig själv. ... Kronprinsen är en helskön människa. Men hur skulle man kunna leva hans liv. Tänk att alltid vara på sin vakt, inte kunna visa sig överallt, hela tiden passa sig för människor i omgivningen.²⁴

[Barbro följde med på en kryssning till Sardinien.] På Sardinien avlöste den ena festen den andra. Och så skedde det oundvikliga. Några italienska fotografer fick nys om vem som fanns ombord på "Antonius II" och smög sig ombord, när man just festade om tillsammans med yachtgrannen i hamn, ägd av några italienska prinsar. De hann ta några bilder innan de upptäcktes och Carl Gustaf suckade: – Usch, nu blir det "skandal-bilder" igen! och började gå mot båtklubben för att slippa fler.

Och då hände det – hela besättningen, sju man stark, tyckte synd om den svenske kronprinsen och slagsmålet var ett faktum. En av fotograferna drämde så kameran i huvudet på en av besättningsmännen, som slängde kameran i sjön. Dit åkte också resten av kamerorna, och alla filmrullarna. Tillsammans med fotograferna själva. Alla bilder blev naturligtvis helt spolerade. Snart var polisen på plats och alla togs i förhör, så också Barbro och vår kronprins. Men trots att ingen ombord på "Antonius II" kunde italienska, så att de kunde förklara vad som verkligen hänt, fick yachten lämna ön. Ännu vet ingen vem som anstiftade bråket och vem som bär skulden till intermezzot.²⁵

Tyska tidningar skrev om att de två väntade barn men fick betala skadestånd. Detaljerna om detta är oklara. De träffades en gång till under hösten men därefter tog det slut. Som det tycks därför att Barbro blev kontaktad av BBCs nyhetsprogram 24 Hours som höll på med ett reportage om bl a Carl Gustafs flammor. De hade intervjuat utvickningsflickan Christina Lindberg och ville göra samma sak med Barbro. Barbro ringde upp Carl Gustaf som för att få hans tillåtelse men Carl Gustaf vägrade. Filmteamet fick nöja sig med att filma av bilderna i Husmoderns reportage. Carl Gustaf jämfördes med skådespelaren Tony Curtis, vid denna tid mycket känd för sitt utsvävande liv. Därefter återvände Barbro till Amerika för en eventuell filmroll. Hennes mannekängkarriär fick en skjuts av alla skrivierna men som den var

²⁴ Bobby Andström. Kronprinsens semesterflamma berättar om romansen i medelhavet. Hänt i Veckan, 1971:36.

²⁵ Husmodern, 1971:38.

baserad på hennes ungdomliga utseende gick det efter en tid mindre bra. Från 1972 var det mest uppdrag i Tyskland, Schweiz och Frankrike. 1973 var det bilder i Fib/Aktuellt och på framsidan på Sports Illustrated.²⁶

3. Den 17 april 1972 var Carl Gustaf i London för att under sex veckor lära sig utrikeshandel på Svenska handelskammaren och Hambros bank. I början bodde han på ambassaden men efter en vecka ordnade Titti som nu bodde i London en fest för honom. På denna mötte han den danska societetsfrisören Lone Østergård (1947-). Förhållandet fortsatte av och till ungefär ett år till våren 1973. De höll mest till i Lones lägenhet. Hon betalade hyran. Carl Gustaf maten. Carl Gustaf var sparsam, de gick ut ibland för att äta och ta en drink, Lone var känd som Carl Gustafs ”eskort”, men mest satt de hemma och tittade på TV och var tillsammans i lugn och ro. Ett av de få tillfällen då Carl Gustaf varit ”hemmagris”. Den 11-14 maj var de i Monte Carlo. De satt i varsin ända av planet för att inte väcka misstankar men var nära att överraskas av en fotograf. Lone tog raskt adjutanten under armen så det såg ut som de var ihop.

Kungen är en stilig karl, säger Lone. Lite blyg och mycket artig. Men en riktig man med allt man nu kan lägga in i det ordet. Därmed har jag kanske också gett svaret på eventuella indiskreta frågor.²⁷

4. Liv Porjé (1951-) var dotter till överläkaren prof Isaac Georg Porjé och Sophiasystemen Ann-Mari Vinberg. Hon hade gått franska skolan, ett flickpensionat i Schweiz och tagit studentexamen på Östra Real med medelmåttiga betyg, mest 2:or och 3:or, men med en 5:a i tyska. Hon hade en läkarsekreterarutbildning och avbrutna juridikstudier bakom sig och brukade hjälpa sin syster Gunilla i hennes boutique ”Prêt-à-porter”.

Carl Gustaf och Liv kände varandra sedan länge varför det är svårt att säga när förhållandet började. Det växte fram gradvis. De tidigaste spekulationerna är från hösten 1970 och förhållandet skall ha tagit slut i maj 1973. Relationen var halvhemlig så att Liv fick hålla sig undan när det var fotografer i närheten. Både före och efter förhållandet tillhörde Liv ”kompisgänget”. Hon var Carl Gustafs dam på baler, fester och seglingar i Sandhamn. ”Intresserad av segling, skidåkning och resor. Liv är kul och okonventionell, tuff och aktiv och har bestämda åsikter om det mesta [men] hon vill inte för allt i världen bli drottning, säger vännerna.”²⁸ Väinnorna påstod Carl Gustaf framförallt uppskattade att hon var lojal och betedde sig ”normalt” i hans sällskap. Var hon irriterad på honom talade hon om det. Liv bodde i en stuga Fridhem på föräldrarnas tomt på Djurgården. En vildvuxen trädgård skyddade för insyn vilket passade paret väl.

Vem är då kronprinsens kärlek?

En vanlig flicka. En ”vem som helst”. Vem som helst av alla 21-åriga flickor som gillar att roa sig. Hon är utbildad sekreterare och jobbar som alla andra från åtta till fyra, fem dar i veckan. Om Carl Gustaf och kärleken säger hon: – Kronprinsen och jag är inte bara kamrater. Jag kan tillstå att jag är förälskad i honom. Vad han känner för mig får han själv svara på.

²⁶ Utvecklingsbilder av Barbro Ehn. Fib/Aktuellt, 1973:15.

²⁷ Peter Juul. Mitt lyckliga år med kung Carl Gustaf. [Danska tidningen] Billedbladet. I: Expressen, 1975-08-23 & Året Runt, 1975:37.

²⁸ Anita Nyman. Kronprinsens stora tragedi. Svensk Damtidning, 1973:13.

När dom träffas är det inte i Carl Gustafs stora, glada gäng eller på hans favoritställen – källaren Diana i Gamla Stan, Teatergrillen eller inrediskoteket Alexandra. Dom båda flyr helst undan till den avskilda stugan ute på Djurgården. Först där känner de att de kan få vara i fred och få göra vad de helst vill. Liv och Carl Gustaf har ett stort gemensamt intresse. De älskar att laga mat, god mat. Därför tillbringar de ofta kvällar i köket och vid matbordet i Livs stuga. Eller så sitter dom i hammocken ute i den vildvuxnas trädgården och äter. ... Här är de ensamma med sin kärlek.²⁹

Liv var visserligen inte intresserad av att bli drottning men hon var intresserad av Carl Gustaf som person och ville ha honom för sig själv eller inte alls. Carl Gustaf påstås ha avstått från prinsessan Annes 21-årsdag 1971 för att övertyga Liv om sina känslor. Efter Milly och Barbro behövdes det nog. (En alternativ förklaring är att det var Carl Gustafs sätt att demonstrera sitt missnöje med Gustaf VIs äktenskapsplaner för hans räkning.) När Carl Gustafs egna äktenskapsplaner med Silvia tog form våren 1973 var det dock slut med Liv även om de förblev vänner.

*

Det var något av en sport för veckotidningarna att para ihop Carl Gustaf med än den ena, än den andra. Verklighetsunderlaget var ofta i klenaste laget, det räckte med att de varit skolkamrater, att de fastnat på samma fotografi eller att de setts tala med varandra. Eftersom Carl Gustaf anlände till festerna med ständigt nya bordsdamer, oftast ur bekantskapskretsen, ibland med för honom helt okända kvinnor som festarrangören vidtalat, och omgivningen vägrade uttala sig om hans privatliv var det svårt att hålla sig ajour. De två mest omskrivna var fotomodellerna m m Leena Skoog och Christina Lindberg. Skriverierna om dessa två kvinnor är symptomatiska för en stor del av skvallret kring Carl Gustafs kärleksliv: Mycket skrik, litet ull & en kärna av sanning.

Fotomodellen m m Leena Skoog (1951-1998) gick teaterlinjen på Södra Latin, var tävlingsgymnast i KFUM och hade ett slalomdiplom från Åre och licens som skidlärare. Trettonhelgen 1970 feriearbetade hon som diskjockey och go-go girl på diskoteket Karl XII i Åre och träffade då Carl Gustaf och hans vänner. Leena hade året före gjort sitt ”genombrott” i en av Eugen Vöhrmanns filmer, Laila 17 år vaknar. Denna var ganska oskyldig, dock inte uppföljaren, Laila 17 år badar. Samma år medverkade hon även som nakenbadare i filmen Åsa-Nisse i rekordform tillsammans med Alice Timander (Timander dock påklädd). Leena spädde på berömmelsen med att i egenskap av vice elevrådsordf i Södra Latin hålla ett brandtal på Sergelstorg för rätten att bära minikjol ”and less”.

En kväll när jag var ledig gick mina kamrater och jag till hotell Granen. En kille, som presenterade sig som Tim bjöd upp mig och jag blev senare inviterad till hans bord. Jag presenterade mig för hans kompisar och döm om min förvåning när jag upptäckte att en av dem var kronprinsen! Vi blev snabbt goda vänner och satt hela kvällen och diskuterade allt mellan himmel och jord. Vid ett tillfälle kom Sylvia Vrethammar och Rune Öfwerman fram och överlämnade deras senaste skiva till kronprinsen. Omslaget pryddes av mig där jag helnaken sitter och spelar cello. Kronprinsen bad mig signera plattan och sa: Jag visste inte att du kunde spela cello. Inte jag heller, sa jag. För det kunde jag inte! Ja, sedan bestämde vi oss för att vi skulle ses i skidbacken dagen därpå och det gjorde vi. På kvällen inviterades jag till kronprinsen och hans kamrater på ett festligt partaj. Vi pratade och dansade och hade kul i största allmänhet. [Jag och fyra

²⁹ Lektyr, 1972:35.

flickor var bjudna. Vi åt gratinerade mackor som grabbarna gjorde i ordning. Kronprinsen var en bra dansör och inte ett dugg märkvärdig. Vi lade bort titlarna meddetsamma.³⁰ [Vi lekte lekar, levande charader, hade frågesport och så. Jag minns inte om kronprinsen klädde ut sig men jag kommer ihåg att jag spelade en städerska och klädde om sig i köket. Vi bröt upp rätt sent.³¹] På morgonkvisten åkte jag hem efter en helt oskyldig kväll, det vill jag betona efter allt som skrivits. Det är synd om kronprinsen. För honom måste det ha varit livsfarligt att gå ut med mej, en sexbrud. Jag får ju PR men jag vill inte skada honom. Han ska ju i alla fall bli kung. Nu tänker jag satsa seriöst. Alla mina nakenfilmer och nakenposeringar hittills har bara varit för att jag skulle bli ett namn.³²

Tidningen Lektor publicerade kort därefter en nakenbild med texten "Kungens väninna". Hon förekom även i franska "Lui". Leena förklarade i en intervju efteråt att de "gjort allt det som normala ungdomar gör" och att "kronprinsen är en karl i varje tum och just den rätte för mig". En engelsk journalist Lem Adams gjorde ett halvhjärtat försök att kontrollera uppgifterna:

Carl Gustaf i gräl med engelsk journalist! Denne visade några bilder av Leena Skoog och frågade om de varit ihop. "Carl Gustaf eldade upp sig ordentligt och sade att det var fruktansvärt att så fort man visade sig med någon flicka så uppstod förvrängda romansrykten. Han sa vidare att han ville bekanta sig med människor ur olika samhällsklasser och då alltså även Leena Skoog, känd från ett flertal porrfilmer och ofta anlitad Go-Go-girl."

Reportern Lem Adams från tidningen People rapporterade ungefär så här:

"Leena Skoog, 18, stjärna i porrfilmen 'Laila, oskuld, 17 år – vaknar' var en helt vanlig skådespelerska till för ett par veckor sedan. Då träffade hon kronprins Carl Gustaf – Sveriges mest eftertraktade ungarl.

– Vi träffades på ett hotell i svenska fjällen. Jag blev inbjuden till kronprinsens sällskap.

– Ja, han kysste mig. Vad väntar ni er? Han är bara en vanlig karl. Så otroligt manlig. Jag ställer gärna upp om han ringer."³³

Efter en tid upplevde Leena ryktena om sig och Carl Gustaf som besvärande och försökte utan framgång dementera dem.

Det var taskigt, det där med kronprinsen. Jag menar, tidningarna skrev en massa strunt. Det var den engelska tidningen "The people" som påstod att jag sagt "han är karl i varje tum. Skitsnack. ... Jo, kronprinsen. Däruppe i Åre så var det ju ingenting. Jag satt bara vid deras bord och dan därpå var jag med hans gäng i backen och åkte. ...

Dom i gänget skulle [efteråt] göra bort mej inför Tjabbe. Jag träffade kronprinsens kompisar en kväll och dom frågade om jag ville hänga med på Alexandras (inne-placet i Stockholm). Klart jag hängde med! Och så när vi satt där på Alexandras runt ett bord kommer Tjabbe, kronprinsen alltså. Och det blev alldeles dödyst för det var precis efter alla tidningsskriverierna om honom och mej. Men vi hälsade på varandra och jag

³⁰ Ulf Elfving. Så blev jag Sveriges "kronprinsessa". Allers, 1970:14.

³¹ Sten Hedman. Intervju med Leena Skoog. Se & Hör, 1997:6.

³² Nu ska kronprinsens go-go flicka bli seriös. Arbetet, 1970-02-17.

³³ Expressen, 1970-01-24.

sa att jag borde väl be dej tiotusen gånger om ursäkt för allt som stått i tidningarna. Vet du vad han svarade? ”Det räcker inte!”

Sen ringde en tidning några kvällar efteråt och sa att Tjabbe var på Pizzerian vid Operan. Dom ville ta en bild på honom och mej och jag ställde upp, för jag var ju förbannad på gänget. Men Tjabbe fick syn på fotografierna så han drog upp rocken över ansiktet när han kom ut. Dom skulle ta en bild av honom och mej när ”vi gick hem från krogen”. Jag stod utanför och väntade förgäves, det blev ingen bild. Men jag fick ju lite hämnd... Han såg ju att det var jag.³⁴

*

Även fotomodellen m m Christina Lindbergs (1950-) eventuella förhållande med Carl Gustaf blev mycket omskrivet. Christina kom från en arbetarklassfamilj med en ensamstående mamma och blev tidigt ”familjens överhuvud”. Mamman var städerska på SJ, fadern gravt alkoholiserad. Alla inkomster var välkomna. Hon gick på halvklassisk gren i gymnasiet (latin och engelska) på Lundby samskola och var mycket intresserad av egyptologi som hon ett tag ville göra till yrke. De första bilderna av henne i baddräkt publicerades i Expressen 1968. Debuten som utvikiningsflicka i Fib/Aktuellt ägde rum ett år senare efter det hon tagit studenten.³⁵ Carl Gustaf lärde hon känna på en efterfest på Alexandra efter premiären på filmen Rötmanad måndagen den 30 november 1970 där hon hade en mindre roll som i stort sett gick ut på att gå omkring naken.

Efterfesten, precis som alla fester, hölls på klassiska Alexandra på Biblioteksgatan. Det var dit dåtidens alla höjdare gick. Tommy Berggren, Ulf Brunnberg. Sven-Bertil Taube och folk med pengar. Där var även kronprins Carl Gustaf, vår nuvarande kung, stamgäst. Christina lärde känna honom och hans Östermalmsgång. Hon till och med dejtade honom. Men Christina påpekar att det var ett förhållande inom citationstecken.

– Det var ju många tjejer runt kungen, och jag var en utav dem då. Vi åkte runt och träffade hans vänner på slott och herrgårdar. Jag var på någon fest på slottet. Men det hela var en kort historia, säger Christina.³⁶

Ryktena kring vad som utspelade sig mellan henne och Carl Gustaf dementerade hon efter sin förlovning med fotografen Bo Sehlberg 1974. ”Han är – hur konstigt det än låter – den förste och förhoppningsvis även siste mannen i mitt liv!”³⁷ Ryktena fortsatte dock, delvis p g a hennes egna uttalanden:

”Han bjöd mig på en drink i sin bil, sen hade vi [lucia]party i hans våning.” – ”Han behandlar mig helt vanligt. Han är som en vanlig pojke. Vi har mycket roligt tillsammans. Han är inte alls som han vore kronprins eller blivande kung.”³⁸ – ”Jag var kronprinsens väninna på flera fester. När vi sov över var vi de enda som fick separata rum, men det måste kanske vara så. De förstående värdparen såg i alla fall till att vi fick rum bredvid varandra – med dörr emellan.”³⁹ – ”Han var väldigt blyg som ung och hade ett stråk av osäkerhet över sig. Så han var svår att lära känna. Men, ja, vi

³⁴ Ulla Ledin. ’Sveriges Sexdrottning’ Leena Skog. Lektyr, 1970:53.

³⁵ [Nakenfotografi av Christina Lindberg.] Fib/Aktuellt, 1969:46.

³⁶ Nyheter24, 2008-12-06.

³⁷ Christina Lindberg. Om mig själv. Fib/Aktuellt, 1976:46.

³⁸ Karl-Gunnar Bäck. Alla flickor vill kyssa honom! Aftonbladet, 1971-10-21.

³⁹ Inger Pettersson. Månadens bok: Carl Gustaf ”Skandalprinsen”. Lektyr, 1973:22.

hade roligt. Vi åkte runt i hans Volvo PV. Bland annat åt vi kräftor hos Krüger och dansade i prinsessan Christinas våning. Kungen festade rätt bra. Men han var försiktig, det var aldrig han som kom och hämtade upp mig.”⁴⁰ – ”Men exakt vad som hände mellan oss sparar jag till mina memoarer.”⁴¹

Hon gläntade på förlåten i en intervju i Husmodern 1972:

– Jag har aldrig druckit sprit i hans bil, suckar Christina, när vi träffar henne efter hennes dagliga simtur på Eriksdalsbadet och sen äter frukost. Förresten har han ingen bar i sin bil. Det vore en prestation att klämma in en bar i en Volvo Sport! Det enda han har i bilen är en kassetbandspelare. Inte heller har jag sovit över på Slottet, även om jag varit där, fortsätter hon. Men det var under helt andra förhållanden. Christina och hennes väninna var på diskoteket Alexandra i Stockholm. Fram kommer en av killarna i kronprinsgänget och undrar om de vill hänga med på en fest. Det vill de. Sen visar det sig att festen är på Slottet och att det är prinsens syster Christina som samlat sitt gäng i sin våning. Christina Lindberg, som åkt bredvid prinsen i hans bil, fortsätter bekantskapen i en soffa. De pratar om smått och stort och sen är festen slut. Eftersom Tosse Magnuson ska åt samma håll som Christina Lindberg, gör de två sällskap.
– Och sen gick jag direkt hem till mej och sov. Mer än så var det inte, säger Christina.

Inte första gången

Men det var förstas inte första gången hon träffade Carl Gustaf. – Nej, första gången var på en smokingmiddag hos en gemensam bekant. Det råkade bli så att Carl Gustaf och jag satt och pratade ute i trädgården. ”Har du lust att komma med på en kräftsiva en annan kväll”, undrade prinsen. Det hade Christina. Och så kom det sig att prinsen kom och hämtade henne i sin bil när de åkte ut till landet och kräftorna. – Och där sov vi över, berättar hon. Men i skilda rum, så oskyldigare än det var, kan det knappast vara.

Sen har vi setts på diskotek flera gånger. Vi har talats vid och diskuterat, men det har inte varit mer kärlekshistoria mellan mej och honom än mellan honom och alla andra söta flickor han träffat. Vi har varit vänner, helt enkelt. – Hur han är? Mmmm, han är ganska blyg. Det är bara när han är bland sina närmaste vänner som han vågar släppa loss. Annars vet han väl av erfarenhet att han måste passa sej, eftersom alla andra passar honom. Förresten är det svårt att få ett grepp om honom, om du förstår vad jag menar. Men det verkar som om han, precis som jag, är intresserad av egyptologi.⁴²

*

Hösten 1972 sågs Carl Gustaf med ytterligare en gammal skolkamrat Charlotte Klingspor (1950-2005) som omväxlande med modelljobb läste på en fil kand i national- och företagsekonomi på Stockholms universitet. Charlotte var dotter till friherre Stig Klingspor och grevinnan Christina Sparre af Söfdeborg. Hon var uppväxt på Råbäcks slott vid Väneren och ansågs i likhet med Titti som ett utmärkt ”drottningämne”. – ”Ärtig färgklick. Studerade ett tag på universitetet [nationalekonomi] men resorna med pappa friherre Stig Klingspor

⁴⁰ Aftonbladet: Wendela, 2006-04-30.

⁴¹ [Cult-film magazine.] Videooze, 1996:8.

⁴² Anita Henttonen. Så ligger det till mellan mej och kronprinsen. Husmodern, 1972:8

lockade mer. Hängiven skidåkare. Talar fem språk.”⁴³ Även Charlotte dementerade: ”Ryktet är nog överdrivet. Något mer vill jag inte säga.”⁴⁴ Det finns ett mycket spritt fotografi av Carl Gustaf och Charlotte bredvid varandra på en fest, som bevis för ett förhållande dock inte så bra. Det var nämligen från festen i Falsterbo 1973 med Silvia strax utanför bild.

Det fanns en viss besvikelse över att Charlotte Klingspor aldrig blev vår drottning. Hon förefaller alltid ha varit beredd att spränga ramarna vilket kanske är bra om man är drottning, kanske inte.

Som en ödets ironi fick Charlotte Klingspor uppleva sin kanske största lycka kort före sin död. Den 11 februari förra året [2004] fick hon, vid 53 års ålder, sonen Carl. Det var möjligt tack vare att Charlotte Klingspor i många år frusit ner sina ägg för att göra det möjligt att någon gång kunna få ett biologiskt barn. Tillsammans med maken hittade de en kvinna som var villig att bli surrogatmamma på en klinik i USA. Maken befruktade äggen som sedan inseminerades i surrogatmamman. Miraklet skedde och hon blev mamma till sonen Carl.⁴⁵

Detta var väl svårsmält för Charlottes högadliga omgivning. Det är närapå omöjligt att förstå händelseförloppet utifrån nekrologen.

Lotta började nu åter utstråla den rofyllda lycka som hennes i grunden intima väsen förutsatte. Den okuvliga ande som Lotta utgjorde tillsammans med sin älskade Fritz förmådde i det tysta slutligen beveka naturens alla klockor och i mars 2004 kunde de lyckliga föräldrarna meddela en intill förstumning förvånad omvärld att en välskapt liten Carl en månad tidigare sett dagens ljus. Dessa ögonblick som den lilla familjen fick uppleva av överjordisk sällhet spreds som ett lyckans smittande gnistregn bland alla vänner, som totalt överraskade fick del av glädjebudskapet.⁴⁶

* * *

Skriverierna ledde så småningom till infekterade debatter:

Titti Wachtmeister vägrar i dag att ställa upp i några som helst intervjuer där det där med ”kronprinsens flicka” ska figurera. Hon anser att hon har brutit sig en självständig bana som fotomodell – som sådan kallas hon ”Chrissie” och tjänar 140 kronor i timmen – och den karriären har löpt helt vid sidan om hennes vänskap med kronprinsen, menar hon.

Det står [dock] klart att i både Pias och Tittis fall har rubrikerna i anslutning till kronprinsen varit en betydande fördel. Ideliga upprepningar av namn och porträtt har gjort dem kända – medan de andra flickorna i samma veva glömts bort eller hamnat på undanskymd plats. ...

Överläkardottern Meta Bergqvist, Djursholm, sammanfattar sina upplevelser så här:

⁴³ Svensk Damtidning, 1984:14.

⁴⁴ Expressen, 1973-10-10.

⁴⁵ Per-Ola Ohlsson. Silvia begraver sin bästa vän. Aftonbladet, 2005-10-07.

⁴⁶ Nekrolog om Charlotte Klingspor Rosenörn-Lehn. Svenska Dagbladet, 2005-10-15.

– Man får inga fördelar och man har ingen nytta av att stå i tidningarna tillsammans med kronprinsen. Jag har alltid gått min egen väg och har aldrig haft en tanke på att åka snålskjuts på förmenta romansrykten med kronprinsen.⁴⁷

Protesterna kulminerade hösten 1974 i samband med en artikel i Fib/Aktuellt om ”Kungens hemliga kärleksnästen”.⁴⁸ Carl Gustafs manliga umgänge pekades ut som ett gäng sutenörer och hans kvinnliga umgänge som slampor. Artikeln hade uppkommit som en följd av att journalisterna på Åhlén & Åkerlunds herr- och damtidningar hade gemensam matsal. De på damtidningarna hade ofta historier som de inte kunde skriva om. Dem tog Fib/Aktuellt över. Liv Porjé, Anki Christenson, Titti Wachtmeister, Charlotte Klingspor, Leena Skoog, Barbro Ehn, Charlotte Fornwall, Gunilla von Bismarck m fl pekades ut som kompisligg tillsammans med ett antal gods, villor, våningar och sportstugor där de och Carl Gustaf påstods ha haft sina herdestunder. Adresserna blev därefter turistmål. Det är oklart om Silvia läste artikeln men i sin blandning av fakta och påhitt är den svår att tillbakavisa. Tidskriften Lektyr publicerade en liknande artikel.⁴⁹

Hovets presstalesman Sten Egnell och expeditionschefen på Riksmarskalksämberet Johan Treschow hade ett möte med pressombudsmannen Lennart Groll för att undersöka möjligheten att fälla artikeln. PO ringde upp de utpekade som var mycket upprörda men deras skriftliga medgivande till PO att agera dröjde så länge att Bonniers förlag hade tid att vidta motåtgärder. Förlagsdirektör Sven Broman gav order om att Fib/Aktuellt's löpsedel och annonser skall dras in.⁵⁰ Förlagschef Lukas Bonniers skrev ett brev till Carl Gustaf där han bad om ursäkt. Det räckte för Carl Gustaf. Upphovet till artikeln, t f chefredaktör Jan Thörnqvist, erbjöds av Bonnier att tillbringa ett år med familj i staterna. Det ville inte Thörnqvist utan sökte och fick ett arbete på en annan tidning. Bonnier erbjöd honom då chefredaktörsposten på fast basis. Fib/Aktuellt, som fram till dess blandat reportage och pornografi, gjordes om till en mera renodlad bildtidning. Broman avgick som förlagsdirektör och återgick till Året Runt. Incidenten tycks ha varit dödsstöten för Carl Gustafs ”massmedieråd” där Broman ingick.

*

Summa fyra sexuella relationer för Carl Gustaf före äktenskapet således. Ungefär som genomsnittet män. Övriga kvinnliga bekantskaper har dementerat.

⁴⁷ Jackie Lindeberg. Kronprinsen och romanserna. Så gick det för hans flammor. Året runt 1970:14.

⁴⁸ Hans Bergström. Kungens hemliga kärleksnästen! Fib/Aktuellt, 1974:33.

⁴⁹ Per Ericson. Inget får läcka ut. Lektyr, 1974:36.

⁵⁰ Expressen, 1974-08-13.

Referenser

Degermark, Pia. (2006.) Gud räknar kvinnors tårar : memoarer. Stockholm: Prisma, 2006.